

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : **JAWAB LISAN**
DARIPADA : **DATO' HAJI JALALUDDIN BIN HAJI**
ALIAS [JELEBU]
TARIKH : **9 JULAI 2019 (SELASA)**

SOALAN NO. 10

Dato' Haji Jalaluddin Bin Haji Alias [Jelebu] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan adakah pihak Kementerian melihat jumlah kes penceraian di kalangan pasangan muda atau baru berkahwin berada di tahap yang membimbangkan dan apakah langkah yang diambil bagi mengatasi masalah ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Berdasarkan Penerbitan Perangkaan Perkahwinan dan Penceraian 2018 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia, bilangan perkahwinan menurun 4.9 peratus daripada 200,274 orang pada tahun 2016 kepada 190,532 orang pada tahun 2017. Peratusan tertinggi perkahwinan berlaku dalam kumpulan umur 25 hingga 29 tahun bagi kedua-dua jantina. Bilangan perceraian juga menurun kepada 3.2 peratus daripada 51,642 orang pada tahun 2016 kepada 49,965 orang pada tahun 2017. Peratusan tertinggi perceraian berlaku dalam kumpulan umur 30 hingga 34 tahun bagi kedua-dua jantina. Kes perceraian tertinggi bagi orang Islam mengikut negeri adalah di negeri Selangor, diikuti negeri Johor kedua tertinggi dan seterusnya negeri Kedah. Manakala kes perceraian tertinggi bagi orang bukan Islam mengikut negeri adalah di negeri Selangor, diikuti negeri Johor kedua tertinggi dan seterusnya negeri Perak.

Kajian Penduduk dan Keluarga Kelima (KPKM-5) juga mengenal pasti punca utama perceraian atau perpisahan yang berlaku dalam kalangan pasangan muda di seluruh Malaysia. Bagi wanita lebih satu per tiga menyatakan punca utama mereka bercerai adalah kerana tiada persefahaman. Ini diikuti dengan suami curang dan suami tidak bertanggungjawab. Bagi lelaki pula, lebih separuh menyatakan punca utama mereka bercerai adalah kerana tiada persefahaman. Ini diikuti dengan campur tangan mertua dan isteri curang.

Di samping itu, statistik permohonan tribunal (2013 hingga 31 Mei 2019) dari Jabatan Pendaftaran Negara menunjukkan tiga kategori masalah utama yang direkodkan ialah masalah kewangan (17,359 kes), gangguan pihak ketiga (6,574 kes) dan bertindak kasar secara fizikal/mental (4,884 kes).

LPPKN telah melaksanakan pelbagai usaha bagi memantapkan institusi perkahwinan dan kekeluargaan melalui program seperti berikut;

- a) Program Pra Perkahwinan *SMARTSTART*; dan
- b) Program *SMARTSTART 2nd Honeymoon*.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : **JAWAB LISAN**
DARIPADA : **DATO' DR. NORAINI AHMAD**
 : **[PARIT SULONG]**
TARIKH : **9 JULAI 2019 (SELASA)**

SOALAN NO. 86:

Dato' Dr. Noraini Ahmad [Parit Sulong] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan pelan tindakan dan mekanisme pelaksanaan untuk menaik taraf dan memperkasa penglibatan 30% wanita dalam semua peringkat dasar negara terutamanya dalam bidang politik.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Antara inisiatif yang dilaksanakan ialah dengan pengumuman Dasar Sekurang-kurangnya 30 Peratus Wanita di Peringkat Pembuat Keputusan Sektor Awam pada 24 Ogos 2004. Objektif dasar ini adalah untuk melepasi 30 peratus dan mencapai kesaksamaan gender iaitu penglibatan sepenuhnya dan secara efektif dalam pembangunan negara. Berdasarkan rekod daripada Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA), peratus wanita dalam pengurusan tertinggi di sektor awam telah meningkat daripada 33.0 peratus pada tahun 2014 kepada 35.1 peratus pada tahun 2015 dan terkini kepada 36.1 peratus bagi tahun 2018. Terkini, ramai wanita telah dilantik pertama kali ke jawatan kepimpinan tertinggi di Malaysia seperti Ketua Hakim Negara (Datuk Tengku Maimun Tuan Mat), Ketua Pesuruhjaya Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (Puan Latheefa Koya), Pengerusi Majlis Amanah Rakyat (Dr Hasnita Hashim) dan Pengerusi Kumpulan Pemodalan Nasional Bhd (Tan Sri Dr Zeti Akhtar Aziz). Peningkatan ini diharap akan dapat terus ditingkatkan pada tahun-tahun akan datang.

Berdasarkan senarai Bursa Malaysia pula, pada tahun 2018, terdapat 24 peratus daripada 100 syarikat tersenarai awam tertinggi (*Public Listed Companies*) yang telah mempunyai wanita sebagai ahli dalam Lembaga Pengarahnya berbanding 19.2 peratus pada tahun 2017.

Selain itu, Dasar Wanita Negara dan Pelan Tindakan Pembangunan Wanita telah menggariskan wanita di peringkat pembuat keputusan dan politik sebagai salah satu sektor daripada 13 sektor yang disenaraikan. Penglibatan 30 peratus wanita dalam kepimpinan merupakan satu (dengan izin) *critical mass* yang diterima umum oleh masyarakat antarabangsa selain untuk membangun dan mengembangkan potensi wanita.

Berdasarkan *Global Gender Gap Index 2018*, Malaysia berada pada kedudukan ke 101 daripada 149 buah negara dengan skor bagi *political empowerment* adalah 0.072 daripada skor 1. Satu skor yang amat rendah

SOALAN NO. 86

berbanding pendidikan iaitu 1.0 iaitu mencapai gender pariti. Walau bagaimanapun saya percaya kedudukan Malaysia bagi skor ini akan meningkat mendadak memandangkan Malaysia telah buat julung kalinya melantik seorang wanita sebagai Timbalan Perdana Menteri dan ini merupakan jawatan tertinggi yang pernah disandang oleh wanita Malaysia dalam politik. Di samping itu, jumlah menteri wanita juga telah bertambah daripada tiga orang kepada lima orang menteri berportfolio penuh daripada 27 orang menteri keseluruhannya. Inisiatif bagi meningkatkan peratusan wanita dalam bidang politik adalah satu inisiatif yang harus digalas bersama oleh semua komponen parti-parti politik.

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian pada ketika ini turut sedang dalam proses mengkaji semula keberkesanan Dasar dan Pelan Tindakan Pembangunan Wanita Negara (PTPWN) melalui satu kajian *Gender Mainstreaming* yang sedang dijalankan dengan kerjasama *United Nations Development Programme (UNDP)*. Kajian yang sedang dijalankan ini akan membantu Kementerian menyediakan pelan tindakan yang lebih baik dan komprehensif dengan mengambil kira isu-isu yang dihadapi oleh wanita terutamanya dari aspek pembuat keputusan dan juga politik.

Tuan Yang di-Pertua,

Saya berharap wanita-wanita yang memegang portfolio dalam Kerajaan baru dapat menunjukkan contoh yang terbaik daripada segi prestasi dan integriti supaya Kerajaan dan rakyat akan terus memberi mandat kepada wanita di masa hadapan. Saya menyeru agar Ahli-Ahli Yang Berhormat di dalam Dewan yang Mulia ini turut menyokong agenda wanita negara dan memberikan peluang kepada wanita dalam proses pembangunan negara.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : **JAWAB LISAN**
DARIPADA : **DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID**
 : **[Pengerang]**
TARIKH : **9 JULAI 2019 (SELASA)**

SOALAN NO. 140:

Dato' Sri Azalina Othman Said [Pengerang] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan apakah usaha Kerajaan untuk menambah baik mekanisme tuntutan nafkah serta apakah Kerajaan akan menetapkan dasar bagi pembayaran nafkah kepada bekas isteri dan anak melalui potongan KWSP atau gaji oleh majikan tanpa Perintah Mahkamah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Selepas perceraian, antara isu utama yang timbul adalah isu penguatkuasaan nafkah, hak penjagaan anak-anak dan harta perkahwinan. Walaupun sudah mendapat keputusan dalam tuntutan nafkah selepas bercerai, namun masih ramai ibu tunggal menghadapi masalah dalam penguatkuasaan nafkah. Bagi menambah baik mekanisme tuntutan nafkah, antara langkah-langkah yang telah diambil oleh Kerajaan adalah:

- i. Menubuhkan Bahagian Sokongan Keluarga (BSK) di Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia (JKSM) pada tahun 2008 yang bertanggungjawab bagi membantu mahkamah Syariah menguatkuasakan dan melaksanakan perintah nafkah. Antara fungsi utama BSK adalah menguruskan penguatkuasaan dan pelaksanaan perintah nafkah terutamanya nafkah anak yang diputuskan oleh Mahkamah Syariah, menambah baik sistem pengurusan kes berkaitan nafkah di setiap negeri serta menyalurkan bantuan wang pendahuluan nafkah kepada pemohon yang layak untuk meringankan beban sementara menunggu kes selesai sepenuhnya;
- ii. Mewujudkan sistem e-nafkah oleh JKSM pada tahun 2012 bagi memantau pelaksanaan perintah nafkah yang diputuskan oleh Mahkamah Syariah. Sistem ini diintegrasikan dengan sistem e-syariah yang membolehkan pelanggaran perintah nafkah diambil tindakan dengan segera. Melalui integrasi sistem tersebut, BSK dapat memantau mana-mana perintah nafkah yang tidak dipatuhi; dan
- iii. Cadangan pengkhususan pengendalian kes hadhanah dan nafkah di Mahkamah Tinggi Syariah dan pengendalian kes nafkah di Mahkamah Rendah Syariah serta pewujudan Bahagian Penguatkuasaan di Mahkamah Syariah Wilayah Persekutuan (MSWP). Pengkhususan pengendalian kes hadhanah dan nafkah ini dijangka akan membantu Mahkamah Syariah sedia ada untuk membuat dan melaksanakan

SOALAN NO. 140

keputusan berhubung isu hadhanah dan nafkah dengan lebih berkesan dan cekap. Cadangan ini telah diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 8 Mei 2019 dan pihak JKSM dalam proses libat urus melibatkan pihak-pihak berkepentingan. Perbincangan pertama adalah dengan Kementerian ini telah diadakan pada 20 Jun 2019. JKSM turut bercadang untuk melibatkan Badan bukan Kerajaan (NGO) dalam sesi libat urus berikutnya pada masa hadapan.

Tuan Yang di-Pertua,

Isu selepas perceraian bukan sahaja melibatkan orang Islam, hakikatnya terdapat masalah yang serius berkaitan pengurusan selepas perceraian melibatkan orang bukan Islam. Keadaan ini disebabkan oleh faktor-faktor kemiskinan, kejahilan undang-undang, pihak suami yang melarikan diri dan kurangnya pelaksanaan penguatkuasaan undang-undang.

Kementerian telah melaksanakan Kajian Pemantauan Isu-isu Pasca Perceraian dan Penyelesaiannya bagi mengkaji punca perceraian dan masalah berbangkit di kalangan ibu tunggal bukan Islam selepas bercerai. Kajian tersebut telah mencadangkan penubuhan Agensi Pembangunan Keluarga Bersepadu (APKB) untuk menguatkuasakan perintah-perintah mahkamah, mewujudkan Mahkamah Keluarga, menggabungkan undang-undang berkaitan keluarga bukan Islam dalam satu akta yang komprehensif serta mewujudkan sumber dana bagi membantu pembayaran nafkah kepada ibu tunggal dan anak-anak mereka. Pada masa ini, satu Memorandum Jemaah Menteri sedang disediakan untuk memberitahu Jemaah Menteri akan hasil penemuan kajian tersebut dan cadangan penyelesaian yang boleh diambil dalam menambah baik pengurusan selepas perceraian.

Sebagai sebuah Kementerian yang menjaga kepentingan wanita dan kanak-kanak, pewujudan sebuah agensi bersepadu bagi penguatkuasaan nafkah untuk orang Islam dan juga bukan Islam perlu bagi menjamin kesejahteraan semua pihak yang terlibat dalam perceraian.